

Sygn. akt III AUa 1570/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Magdalena Budzyńska - Górecka
Sędziowie:	SSA Małgorzata Węgrzynowska - Czajewska SSA Michał Bober (spr.)
Protokolant:	Angelika Judka

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2013 r. w Gdańsku

sprawy G. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 26 lipca 2012 r., sygn. akt VI U 2770/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni G. M. odwołała się od decyzji ZUS odmawiającej przyznania emerytury. Skarżąca domagała się przyznania prawa do emerytury twierdząc, iż jej staż pracy w warunkach szczególnych wynosi ponad 15 lat

Pozwany organ rentowy domagał się oddalenia odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zmienił decyzję organu rentowego i przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury opierając rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach:

W dniu 15.03.2012 roku ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie jej prawa do emerytury. Na dzień 01.01.1999 roku udowodniła łączny staż pracy w wymiarze 24 lata, 3 miesiące i 7 dni, w tym - w ocenie organu rentowego - 13 lat, 10 miesięcy i 25 dni pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Spornym pozostaje okres jej pracy od 01.08.1976 r. do 31.01.1983 r. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Ś.. Ubezpieczona rozpoczęła tam pracę jako salowa, a następnie pracowała jako salowa sanitariuszka. Była to praca w szczególnych warunkach i ma to zapisane w zwykłym świadectwie pracy. Nie otrzymała świadectwa pracy w szczególnych warunkach gdyż zakład

już nie istnieje. Otrzymywała dodatek za wykonywanie pracy w warunkach specjalnych. Odwołująca nic pozostaje w zatrudnieniu i nie jest członkiem OFE. Sąd uznał zeznania ubezpieczonej za wiarygodne, zeznania te nie zawierają sprzeczności co do okoliczności istotnych dla rozpoznania niniejszej sprawy, tworzą w miarę spójną, logiczną całość, nadto znajdują potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach ZUS i aktach osobowych powódki.

Obowiązujące normy prawne w sposób jednoznaczny rozstrzygają, jakie środki dowodowe mogą stanowić podstawę do ustalenia konkretnych okoliczności w postępowaniu przed organem rentowym. W związku z tym organ rentowy, rozpoznając wniosek w sprawie prawa do emerytury, co do zasady może uwzględnić wyłącznie te okresy pracy, które zostały udowodnione za pomocą odpowiednich dokumentów. W przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić odpowiednich zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy i przyczyn od siebie niezależnych, przepisy kodeksu postępowania cywilnego umożliwiają ustalenie danych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Zaliczenie spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Takie też dowody zostały zgromadzone w niniejszym postępowaniu. Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych / Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227/ oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) Zgodnie z dyspozycją art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach ... ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składowy i nieskładowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura, o której mowa w ust. 1. przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Sąd uznał, iż dowody zgromadzone w toku postępowania sądowego tj. zeznania oraz dokumenty z akt osobowych, dają podstawę do zaliczenia spornego okresu do pracy w szczególnych warunkach w świetle przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego ... Przepisy rozporządzenia wykonawczego, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach ... mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z §2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na

podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niewątpliwie ubezpieczona w okresie od 01.08.1976 r. do 31.01.1983 r. wykonywała pracę na stanowisku sanitariuszki w warunkach szczególnych, czyli prace określone w wykazie A dział XII i należy je zaliczyć do prac "o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia". Doliczając ten okres pracy do uznanego przez organ rentowy uznać należy, że ubezpieczona wykazała ponad 15 letni staż pracy w warunkach szczególnych.

Apelację od wyroku wywiódł organ rentowy zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie prawa materialnego tj. art. 184 ustawy o emeryturach i rentach ... w związku z § 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego ... poprzez przyznanie ubezpieczonej prawa do emerytury, pomimo iż nie spełnia warunku posiadania co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych oraz przepisów prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie swobodnej oceny dowodów.

Powołując się na powyższe podstawy apelacji organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zwążył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona i jako taka skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy. Z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji wynika, że Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy.

Przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jt.: Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) ustanawiają zasadę, wedle której emerytura przysługuje kobiecie w wieku 60 lat (według stanu prawnego w dacie wydania decyzji - art.24 ustawy) Prawo do emerytury w wieku obniżonym (w tym związane z pracą w warunkach szczególnych) jest więc wyjątkiem od ww. reguły. Mając więc na względzie, iż skorzystanie z takiego świadczenia jest wyjątkiem od zasady wyrażonej w art. 24 ustawy o emeryturach i rentach..., wymagana jest ścisła interpretacja przepisów w tym zakresie. Sąd Okręgowy poprzestał na stwierdzeniu, że skarżąca będąc zatrudniona jako sanitariuszka wykonywała prace o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagające wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia co z definicji spełnia przesłankę „pracy w warunkach szczególnych” w rozumieniu art.32 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach... Umknęło jednak uwadze Sądu, że tylko praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze na stanowiskach wymienionych w rozporządzeniu z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) wykonywana stale i w pełnym wymiarze uzasadnia skorzystanie z uprawnienia do wcześniejszej emerytury.

Prawodawca, określając ściśle rodzaje prac, które upoważniają do skorzystania z prawa do emerytury w wieku obniżonym nie pozostawia Sądowi swobody w zakresie dokonywania oderwanej od przepisów oceny, czy praca ubezpieczonego była na tyle szkodliwa, że spełniała wymogi z art.32 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach. Konieczne jest tu bowiem zawsze sięgnięcie do wykazu stanowisk określonych w załączniku do rozporządzenia wykonawczego – a to ze względu na treść art.32 ust.4 ustawy. Sąd Okręgowy dokonując ustaleń oraz wskazując podstawy prawne orzeczenia ograniczył się do przywołania w tym zakresie całego działu XII wykazu A do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego... Gdyby we wskazanym dziale wymienione było wprost stanowisko sanitariusza czy salowej bez względu na miejsce świadczenia pracy – wówczas zawarty w uzasadnieniu apelacji zarzut pominięcia obowiązku wskazania konkretnego punktu wskazanego działu pozostawałby bez istotnego znaczenia. Tymczasem z treści działu XII wynika, że jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy uznawane są prace w służbie zdrowia i opiece społecznej

1. na oddziałach: intensywnej opieki medycznej, anestezjologii, psychiatrycznych i odwykowych, onkologicznych, leczenia oparzeń oraz ostrych zatruc w bezpośrednim kontakcie z pacjentami.

2. w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych oraz prace lekarzy stomatologów.
3. w prosektoriach i zakładach anatomopatologicznych, histopatologicznych i medycyny sądowej.
4. w zespołach pomocy doraźnej pogotowia ratunkowego oraz medycznego ratownictwa górniczego
5. w domach pomocy społecznej dla nieuleczalnie i przewlekle chorych, umysłowo upośledzonych dorosłych i umysłowo niedorozwiniętych dzieci.
6. przy pobieraniu prób i pomiarach w warunkach i na stanowiskach pracy szkodliwych dla zdrowia, wykonywane przez personel stacji sanitarno-epidemiologicznych oraz laboratoriów środowiskowych.

Z oczywistych względów zastosowanie w odniesieniu do wnioskodawczyni mogą mieć wyłącznie prace wymienione w pkt 1 tj. wyłącznie we wskazanych oddziałach oraz wyłącznie w bezpośrednim kontakcie z pacjentami przy czym oczywiście taka praca musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak jednak wynika z akt osobowych wnioskodawczyni – wykonywała ona pracę na oddziale chirurgicznym szpitala, który nie jest bezpośrednio wymieniony w rozporządzeniu. Oparcie się więc przez Sąd I instancji na tak uogólnionej podstawie prawnej bez dokonania jakichkolwiek ustaleń co do charakteru pracy wnioskodawczyni nie może być utożsamiane z rozpoznaniem istoty sprawy. Oczywistym jest, że praca sanitariusza czy salowej na poszczególnych oddziałach szpitalnych znacząco się różni. Różnice te dotyczą nie tyle charakteru czynności wchodzących w zakres obowiązków, lecz warunków wykonywania tych czynności. Prawodawca dostrzegł tę istotną różnicę umieszczając wyłącznie niektóre oddziały szpitalne w katalogu oddziałów, w których występują warunki szczególne w rozumieniu ustawy. Z oczywistych względów w takich oddziałach czynnikiem znacząco osłabiającym wydolność organizmu osób wykonujących prace jest narażenie na zwiększony stres czy traumatyczne doznania (oddziały onkologiczne) czy nawet agresję pacjentów (oddziały psychiatryczne i odwykowe) aż po stały kontakt z przypadkami medycznymi, gdzie utrzymanie właściwej higieny i rehabilitacji wymaga szczególnie wytężonej pracy w warunkach, w których zmysły każdego człowieka narażone są na szczególnie dotkliwe bodźce (oddziały leczenia oparzeń czy ostrych zatruc).

Obowiązek udowodnienia wszystkich przesłanek do ziszczenia się prawa do wyjątkowego świadczenia spoczywa zawsze na ubezpieczonym. Co więcej, wszelkie istotne wątpliwości, które pojawią się w toku postępowania dowodowego muszą skutkować przyjęciem, że przesłanki uzyskania prawa do tego wyjątkowego wszak świadczenia nie zostały wykazane. Nie budzi wątpliwości, iż głównym motywem przyświecającym ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS a następnie jej zachowaniu w kształcie wynikającym z obowiązujących przepisów było założenie, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu. Osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Służy to swoistemu „wyrównaniu szans” na skorzystanie z prawa do emerytury. W przypadku osób wykonujących prace szczególnie wyniszczające organizm, obniżenie wieku jest skutkiem uzasadnionego medycznie wniosku, iż organizm wcześniej traci wydolność umożliwiającą dalszą aktywność zawodową. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się więc pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Praca w warunkach szczególnych to praca, w której pracownik w znaczny sposób jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki. Jako przykład takiej pracy można wskazać na prace w narażeniu na hałas przekraczający dozwolone normy, w zapyleniu, w oparach chemicznych, w wysokich temperaturach lub zmiennych warunkach atmosferycznych.

Jak już to wyżej wskazano - ani z akt osobowych, ani ze świadectwa pracy wnioskodawczyni ani też nawet z odwołania tudzież z zeznań samej skarżącej nie wynika, by wykonywała ona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę o opisanym wyżej charakterze. W efekcie więc wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego powinny skłaniać do oddalenia odwołania.

Nie można jednak pominąć przy rozstrzyganiu jedynej okoliczności, na którą słusznie zwrócił uwagę Sąd I instancji, a mianowicie zapisu w świadectwie pracy przywołującego dla określenia warunków pracy wnioskodawczyni prace określone w zarządzeniu resortowym tj. prace wymienione w dziale XII lit. d) pkt 3 zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13.02.1989r. zmieniającego zmieniające zarządzenie w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej. Dz.Urz.MZiOS nr 2, poz.5. Wymienione są tam prace m.in. salowych i sanitariuszy na oddziałach leczenia oparzeń a także na oddziałach chirurgicznych wytypowanych do leczenia oparzeń - w bezpośrednim kontakcie z pacjentami. Taki zapis przeniesiony został z odpowiedniego zarządzenia z 12.07.1983r. Przesłanki zrównania oddziałów leczenia oparzeń i oddziałów wytypowanych do leczenia oparzeń w zakresie uprawnień emerytalnych, na które wpływ mają warunki pracy są oczywiste. Przy dokonywaniu oceny uprawnień do emerytury w wieku obniżonym oraz w związku z odwołaniem się do przepisów resortowych pamiętać należy, że zarządzenie resortowe nie jest źródłem prawa do emerytury za pracę w szczególnych warunkach, jako że zarządzenie takie nie stanowi źródła powszechnie obowiązującego prawa (art. 87 Konstytucji). Wykazy resortowe wydane na podstawie § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mają charakter informacyjny, techniczno - porządkujący, uściślający oraz mogą mieć znaczenie w sferze dowodowej, stanowiąc podstawę domniemania faktycznego. Źródłem prawa do emerytury za pracę w szczególnych warunkach jest wyłącznie ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach... oraz rozporządzenie wykonawcze z 1983r. (por. np.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie I UK 403/11)

W konsekwencji więc pierwszoplanowym obowiązkiem Sądu, jaki musi być zrealizowany w niniejszej sprawie jest dokonanie szczegółowego ustalenia, czy oddziałowi, na którym wnioskodawczyni wykonywała pracę w spornym okresie przysługiwał przymiot oddziału wyznaczonego do leczenia oparzeń. W tym zakresie pomocne mogą być ustalenia poczynione w organie założycielskim, ewentualnie u następcy prawnego a w ostateczności także osobowe źródła dowodowe.

Dopiero w przypadku pozytywnej odpowiedzi na tak postawione pytanie koniecznym będzie ustalenie jakimi obowiązkami zajmowała się skarżąca na tym oddziale a w szczególności, czy były one związane z bezpośrednim kontaktem z pacjentami oczywiście przyjętymi w ramach leczenia i rehabilitacji oparzeń. W aktach praktycznie brak jest jakiegokolwiek (poza wspomnianym świadectwem pracy) materiału dowodowego pozwalającego na takie pozytywne ustalenie. Podstaw takich nie daje nawet przesłuchanie wnioskodawczyni, którego stopień ogólności wyklucza jakiegokolwiek rozważania. Skarżąca bowiem poza wskazaniem, że pobierała dodatek specjalny – co wynika z kart wynagrodzeń oraz szeregu decyzji – koperta k.18. nie wyjaśniła praktycznie niczego istotnego, nie opisała też w jakimkolwiek zakresie swojej pracy. W tym celu Sąd Okręgowy powinien przeprowadzić postępowanie dowodowe w całości. Postępowanie to oczywiście przede wszystkim powinno się koncentrować na dowodach zaofiarowanych przez wnioskodawczynię – w tym dowodach osobowych o ile takie zostaną przedłożone. Także już zebrany materiał w postaci dokumentów osobowych powinien zostać szczegółowo oceniony przez Sąd I instancji. Wśród okoliczności jakie winien wyjaśnić Sąd I instancji tylko przykładowo należy wskazać na fakt występowania dwóch świadectw pracy za okres sporny – oba w aktach osobowych: z 15.01.1985r., w którym brak jest zapisu o pracy w warunkach szczególnych i drugie z 24.08.2001r. w którym taki zapis widnieje. Nadto, skoro skarżąca powołuje się na fakt otrzymywania dodatku specjalnego – a Sąd uznaje ten fakt za istotny - należy wyjaśnić w związku z czym ten dodatek otrzymywała. Dodatki takie stosownie do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 września 1972 r. w sprawie uposażenia pracowników zakładów społecznych służby zdrowia, zakładów pomocy społecznej i zakładów rehabilitacji zawodowej inwalidów (Dz.U. nr 37, poz.246) mogły być przyznane pracownikom działalności podstawowej (§7) przy czym warunki przyznania dodatku (§8 pkt 2) określało zarządzenie resortowe (jak wynika z przywołanych decyzji – zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 06.12.1974r. – Dz.Urz. MZiOS nr 23, poz.97, następnie z dnia 12.12.1978r. Dz.Urz. MZiOS Nr.19, poz.50. Tak więc bez szczegółowego odwołania się do przepisów regulujących sferę przyznawania dodatków specjalnych, wyprowadzanie przez Sąd Okręgowy wniosków co do charakteru pracy wnioskodawczyni należy uznać za co najmniej przedwczesne.

Przystępując do prowadzenia postępowania dowodowego pamiętać należy – co już wzmiankowano powyżej - że wszystkie obowiązki dowodowe w zakresie wykazania, że wykonywana praca w spornym okresie miała charakter pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43, ze zm.) obciążają wnioskodawcę a nie organ rentowy. To więc nie organ rentowy ma obowiązek wykazania, że praca wykonywana przez wnioskodawczynię nie miała charakteru pracy w warunkach szczególnych, lecz wnioskodawczyni ma obowiązek udowodnić, że taki charakter miała. Pochodzące od pracodawcy świadectwo pracy czy zaświadczenie o pracy w warunkach szczególnych jest istotnie jedynym dowodem jaki może być przedstawiony w postępowaniu administracyjnym przed ZUS. W sądowym postępowaniu odwoławczym jest natomiast jednym z dowodów mającym taką samą moc dowodową jak każdy inny dowód, w szczególności dowód z dokumentu prywatnego. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach (a także zawierające takie zapisy świadectwo pracy) nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. (tak Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 13 września 2011 r. w sprawie I UK 107/11, z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie I UK 316/08 i wielu innych) Istotne wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń zawartych w tym dokumencie muszą być zweryfikowane przy pomocy innych dowodów, których obowiązek naprowadzenia spoczywa ciągle na wnioskodawcy. W sprawie o emeryturę w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych, gdzie przedmiotem ustaleń Sądu ma być charakter zatrudnienia w okresie dawnym, gdzie większość dokumentów jest niekompletna a więc wysoce utrudnione jest ustalenie faktów wyłącznie w oparciu o istniejące dokumenty, dokonywanie ustaleń stanu faktycznego odbywa się także poprzez przeprowadzenie dowodów osobowych. Osobowe źródła dowodowe (w tym zarówno zeznania świadków jak i strony procesowej) muszą być skonfrontowane z istniejącą dokumentacją i dopiero uzyskanie przekonania graniczącego z pewnością co do przebiegu zatrudnienia, może pozwolić na pozytywne rozstrzygnięcie o prawie do emerytury.

Mając więc również na względzie konieczność przeprowadzenia tak określonego postępowania dowodowego a w konsekwencji dokonania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz oceny charakteru pracy wnioskodawczyni z perspektywy czynności opisanych w dziale XII poz.1 wykazu A do rozporządzenia z 07 lutego 1983r... Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania stosownie do art.386 §4 k.p.c.